

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคสนามในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลา ประสิทธิ์ศึกษา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช คณะผู้ร่วมศึกษามีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษา ด้านบริหารจัดการ ด้านสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมตลอดจนหนังสือสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงบรรยากาศ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในห้องสมุด พร้อมด้วย ครูบรรณารักษ์ ที่มีความรู้ความเข้าใจในงานห้องสมุดและคอยดูแลห้องสมุด ซึ่งมีผลการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 (Action Research Spiral No.1)

การศึกษาค้นคว้าภาคสนามวงรอบที่ 1 ช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2553 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2553 ผู้ศึกษาค้นคว้าและกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินงานตามกรอบความคิดในการพัฒนาห้องสมุด ซึ่งได้แก่การดำเนินการพัฒนาด้านบริหารจัดการ ด้านสารสนเทศประกอบด้วยหนังสือสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านบรรยากาศ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในห้องสมุด ด้านครูบรรณารักษ์ ที่มีความรู้ความเข้าใจในงานห้องสมุดและคอยดูแลห้องสมุด โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาการดำเนินการคือ การประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน และการนิเทศติดตามงาน หลังจากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินงานและความต้องการร่วมกันมีรายละเอียดตามกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริหารจัดการ

การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ

การพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ มีเป้าหมาย เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้นำประสบการณ์และความคาดหวังมากลั่นกรองและหลอมรวมเพื่อเป็นเป้าหมายของการดำเนินงานห้องสมุดในอนาคต โดยใช้วิธีประชุมปฏิบัติการระหว่างผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ใช้เวลาหลังเลิกเรียนวันละหนึ่งชั่วโมงเป็นเวลา 10 วัน โดยมีการระดมความคิด อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย

ผลของการดำเนินการประชุมปฏิบัติการ พบว่า เมื่อผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกันระดมสมอง แสดงความคิดเห็น อภิปราย สรุปผล ได้วิสัยทัศน์และพันธกิจตามที่มุ่งหวัง คือ “ห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ให้การบริการอย่างมี

ประสิทธิภาพ” และมีพันธกิจร่วมกันคือ มีการบริหารด้านหนังสือสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 อย่างเป็นระบบ จัดทรัพยากรสารสนเทศอย่างเพียงพอและทันสมัย ให้การบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมครั้งนี้ จากการสังเกตการณ์ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
 การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการและการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า
 สามารถรวบรวมการดำเนินการได้ว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้บรรลุเป้าหมายการดำเนินการ คือ
 ห้องสมุดมีวิสัยทัศน์และพันธกิจซึ่งเปรียบเสมือนเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่ผู้ร่วม
 ศึกษาค้นคว้ามีข้อสังเกตอีกว่าเมื่อเวลาผ่านไปเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนตาม
 ไปด้วยดึงข้อมูลการให้สัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...มีวิสัยทัศน์ไปทำไม ไม่เคยคิดว่าห้องสมุดจะต้องมีวิสัยทัศน์ เมื่อมีวิสัยทัศน์ของ
 ห้องสมุด ทำให้เกิดความรู้สึกว่า งานของห้องสมุดชัดเจนขึ้น...”

(เดือนจิต. 1 สิงหาคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...สุดยอด เพราะจะทำให้เรามีบุคลากรที่เอาจริงเอาจัง มีเป้าหมายในการทำงานที่
 ชัดเจนที่เราจะต้องเดิน ไปให้ถึง เหมือนกับการสร้างแผนที่ในการเดินให้กับตัวเอง ...”

(เกษร. 1 สิงหาคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...การมีทิศทางการทำงานและมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทำให้บรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น
 สะดวกขึ้น และสามารถปรับปรุงได้ตลอดเวลา

(สาวิกา. 1 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...อยู่ไปเรื่อยๆ ทำงานไปเรื่อยๆ การพัฒนาห้องสมุดเป็นเรื่องใหญ่และต้องใช้
 งบประมาณมาก ห้องสมุดจะพัฒนาให้ดีกว่านี้ เมื่อได้ร่วมศึกษาค้นคว้า ก็รู้สึกว่าการพัฒนาห้องสมุดต้องมี
 วิสัยทัศน์ และคิดว่า เรามีจุดเริ่มต้นที่ดีแล้ว ...”

(รัชนีวรรณ. 1 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การจัดทำแผนงาน โครงการ

การจัดทำแผนงานและโครงการ มีเป้าหมายเพื่อให้คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกัน
 แสดงความคิดเห็นและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยการตั้งเป้าหมายไว้ว่า ห้องสมุดจะต้องมี
 แผนการพัฒนา และโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาการดำเนินการห้องสมุด โดยใช้ทรัพยากรบุคคล
 วัสดุครุภัณฑ์อย่างประหยัดและคุ้มค่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าใช้เวลาหลังเลิกเรียนวันละหนึ่งชั่วโมง
 ระยะเวลา 3 วัน โดยการประชุมปรึกษา ศึกษาเอกสารการดำเนินงานจากห้องสมุดอื่นๆ และร่วมกัน
 สรุปเขียนเป็นโครงการ และนำเสนอเพื่อขออนุมัติ

ผลการดำเนินกิจกรรม พบว่า เมื่อคณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกันปรึกษา แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย พบจุดอ่อนจุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน ก็ได้ร่วมกันวางแผนงาน และกำหนดโครงการ กิจกรรม เพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาการดำเนินงาน ห้องสมุดอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมครั้งนี้ จากการสังเกตการณ์ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และจากการสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า เมื่อผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ปรึกษา จนได้แผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนาการดำเนินการห้องสมุดตามวัตถุประสงค์แล้ว อาจพบปัญหาในอนาคต เช่นการเปลี่ยนหน้าที่การปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามที่วางแผนงานไว้ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...เมื่อคณะทีมงานห้องสมุดได้มีการปรึกษาหารือ และวางแผนงาน โครงการร่วมกัน ทำให้ทุกคนมีความสำคัญและภาคภูมิใจที่ได้ทำงานกันเป็นทีม...”

(เดือนจิต. 5 สิงหาคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อได้มาปรึกษาหาแนวทางปรับปรุงห้องสมุด ก็ทำให้เกิดแนวคิด เห็นแนวทางการพัฒนาห้องสมุด เมื่อได้เขียนโครงการก็ยิ่งชัดเจน ทำให้เกิดความหวังในการพัฒนาห้องสมุดให้ดีขึ้น...”

(เกษร. 5 สิงหาคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...การเขียนโครงการร่วมกัน ทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้าง และก็มีหลายอย่างที่เรามองตรงกัน เราก็สังเคราะห์ความคิดทำให้เราได้แนวคิดเพิ่มขึ้น สามารถหาแนวทางพัฒนาห้องสมุดได้มากขึ้น...”

(สาวิกา. 5 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...เป็นการทำงานที่ร่วมคิดร่วมทำร่วมประสาน เป็นประชาธิปไตย เราได้โครงการที่เกิดจากความคิดที่หลากหลาย แต่มีเป้าหมายอย่างเดียวกันคือ การพัฒนาห้องสมุด ...”

(รัชนิวรรณ. 5 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การประเมินผลและการจัดทำรายงาน

การบริหารจัดการห้องสมุด จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการประเมินผลและการจัดทำรายงานกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ตั้งเป้าหมาย เพื่อให้บุคลากรห้องสมุดได้เห็นความสำคัญของการประเมินผลการดำเนินการ เพราะการทำงานนั้นถ้าไม่มีการประเมินผลก็ไม่สามารถที่จะเห็นข้อบกพร่อง และช่องทางการพัฒนา คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้เวลาหลังเลิกเรียนวันละหนึ่งชั่วโมง หลังเลิกเรียน เวลา 3 วัน ร่วมปรึกษา และออกแบบการประเมินผล และรูปแบบของการรายงานการทำงาน พร้อมทั้งมอบหมายหน้าที่ในการทำงานทุกคน

ผลการดำเนินกิจกรรมการประเมินผลและการจัดทำรายงาน ได้ข้อสรุปว่าคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้รูปแบบการประเมินผลการทำงานที่ครอบคลุมเนื้อหาและรูปแบบของการจัดรายงานอย่างเป็นรูปธรรม

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการประเมินผลและจัดทำรายงานครั้งนี้ จากการสังเกตการดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และจากการสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการและการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ร่วมการศึกษาค้นคว้า ได้รูปแบบการประเมิน และรูปแบบการจัดทำรายงานการมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าหากรูปแบบต่างๆ ถ้ามีข้อบกพร่อง ก็จะหาทางแก้ไขเป็นระยะๆ แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นงานที่ดี ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...ขั้นตอนการทำงานเป็นตัวบ่งชี้อนาคต เพราะเราเป็นผู้วางแนวทางการทำงาน ถ้าเกิดข้อผิดพลาดก็ต้องผิดพลาดที่เรา ความตั้งใจในการทำงาน เราก็ไม่อยากให้ข้อผิดพลาดเกิดขึ้น...”

(เดือนจิต. 10 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ในการทำงานนั้น การประเมินเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยบอกข้อบกพร่อง และมีช่องทางปรับปรุงและพัฒนา ดังนั้นเราจะทำงานโดยป้องกันข้อผิดพลาดและจะทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้...”

(เกษร. 10 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...การทำงานถ้าขาดการประเมินการทำงาน คือได้ทำแล้วก็ทำให้เสร็จๆ ไม่มีการประเมินหาข้อบกพร่อง แต่คราวนี้เมื่อเรามีแผน ก็ต้องทำตามแผนคิดว่าน่าจะดีที่สุด...”

(สาวิกา. 10 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...การตรวจสอบเป็นระยะๆ ทำให้เรารู้ข้อบกพร่องของการทำงาน แล้วก็ประเมินไปตามระยะเวลา ในการดำเนินการครั้งนี้ทีมทำงานเราจะรู้ว่าเรามีอะไรบกพร่องและมีอะไรที่ต้องพัฒนา ก่อนหลังตามลำดับ...”

(รัชนิวรรณ. 10 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

การจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพทันสมัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่องการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ มีเป้าหมายอยู่ที่ห้องสมุดต้องมีทรัพยากรสารสนเทศหนังสือสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย ตรงตามหลักสูตร เป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและครูสอน ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้เวลาในวันหยุด วันเสาร์ที่ 7 ของเดือนสิงหาคม 2553 โดยได้ดำเนินการดังนี้ ร่วมกันสำรวจทรัพยากรสารสนเทศ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาโครงสร้างหลักสูตร ประสานกับฝ่ายวิชาการเพื่อทราบข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความต้องการหนังสือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ความต้องการของท้องถิ่น ความต้องการของนักเรียนและของครูผู้สอน

ผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ความต้องการในการจัดหามีสูง แต่งบประมาณที่สามารถดำเนินการได้ ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการไม่สามารถจัดได้อย่างสมบูรณ์ตามที่ตั้งเป้าหมาย แต่ก็มีส่วนหนึ่ง ซึ่งผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าก็พิจารณาจัดหาเฉพาะที่มีความจำเป็นสูงเป็นลำดับแรก และจะทยอยดำเนินการต่อไปตามงบประมาณที่ได้รับ

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันสมัยตรงหลักสูตร ตามความต้องการของครูและนักเรียน จากการสังเกตการดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และจากการสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่าไม่สามารถจัดได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน เพราะข้อจำกัดทั้งงบประมาณ แต่ก็ได้จัดหาที่มีความจำเป็นก่อน และได้วางแผนเพื่อการจัดหาเรียงตามลำดับความสำคัญต่อไปนี้ ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ เป็นเรื่องของการจัดหาหนังสือ วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ ถ้าจะให้พร้อมสมบูรณ์ทีเดียวต้องใช้งบประมาณสูงมาก ขณะนี้โรงเรียนของเราต้องค่อยเป็นค่อยไป...”

(เดือนจิต. 14 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการเป็นอย่างมากและรวดเร็ว ไม่ว่าครูหรือนักเรียน ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือครบถ้วน มีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกพร้อมมีอินเทอร์เน็ตพร้อมที่จะค้นคว้าหาความรู้ แต่ ต้องค่อยเป็นค่อยไป...”

(เกษร. 14 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ใหญ่ที่สุดในโรงเรียน อยากจะรู้เรื่องอะไรก็ต้องมาที่ห้องสมุด ถ้าเรามีหนังสือพร้อมสามารถค้นหาเรื่องราวจากอินเทอร์เน็ตได้รวดเร็วก็เป็นเรื่องที่ดีมากๆ...”

(สาวิกา. 14 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...อยากให้มีหนังสือให้ครบถ้วนทุกสาขาวิชา แต่จะทำเลยในทันทีทันใดไม่ได้ ต้องค่อยเป็นค่อยไป แต่เชื่อแน่ว่า ในอนาคตห้องสมุดของเราต้องมีหนังสือพร้อม สามารถให้บริการคณะครู นักเรียน และชุมชนได้...”

(รัชนิวรรณ. 14 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ

การศึกษาค้นคว้า การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการนั้น มีเป้าหมายอยู่ที่ ต้องการทราบข้อมูล ความต้องการจำเป็น ของครูผู้สอน นักเรียน และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ใช้เวลาในคาบเรียนที่ว่างตรงกัน ในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนมกราคม 2547 โดยดำเนินการดังนี้คือ ร่วมปรึกษา และวางแผนสำรวจความต้องการผู้ใช้บริการ เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ ข้อบกพร่อง ปัญหาการให้บริการ

ผลการสำรวจความต้องการผู้ใช้บริการ พบว่าผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ข้อมูลพื้นฐานทราบความต้องการผู้ใช้บริการห้องสมุด ทำให้ทราบถึงข้อบกพร่อง และปัญหาต่างที่คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามองไม่เห็น อาทิเช่น การจัดมุมต่างๆ ในห้องสมุด การให้บริการการยืม การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

สรุปผลการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ จากการสังเกตการณ์ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่าการบริหารจัดการ การดำเนินการห้องสมุดมีข้อบกพร่องและเป็นปัญหาหลายประการ เช่น การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด การจัดภูมิทัศน์ภายในยังไม่เหมาะสม การจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน ยังไม่หลากหลาย หนังสือมีน้อยไม่หลากหลาย อุปกรณ์อำนวยความสะดวก

ไม่ทันสมัย สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลที่ดีที่ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจะได้วางแผน วางขั้นตอนในการแก้ปัญหาต่อไปนี้ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...ถ้าเราไม่สำรวจเราก็ไม่รู้ เสียงสะท้อนเหล่านี้เป็นเหมือนกระจกที่ทำให้เรามองเห็นตัวเอง เป็นแนวทางที่ดีมาก ที่ช่วยให้เราปรับตัว...”

(เดือนจิต. 18 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ผลสำรวจออกมา ชัดเจนมาก ทำให้เรารู้ข้อบกพร่องของตัวเอง ทำให้ได้ข้อมูลเหล่านี้เป็นแนวทางที่เราต้องทำให้ถึงจุดหมายตามวิสัยทัศน์ที่เราวางไว้...”

(เกษร. 18 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ผู้ให้บริการได้แสดงความคิดเห็นออกมา ทำให้เรารู้แนวทางการให้บริการ ทำให้ทีมงานมาปรึกษากันจัดลำดับความต้องการของผู้ใช้บริการ...”

(สาวิกา. 18 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...งานห้องสมุดเป็นงานบริการ การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการทำให้เรารู้ว่าเขาต้องการอะไร และเราจะต้องทำอย่างไร ผู้ให้บริการสะท้อนให้เราเข้าใจดีขึ้น...”

(รัชนิวรรณ. 18 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การทำเครื่องมือสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

การทำเครื่องมือสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ห้องสมุดมีบัตรรายการครบถ้วน มีโปรแกรมการสืบค้นข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน และช่วงเย็นหลังเลิกเรียน โดยดำเนินการคือ ขอความร่วมมือจากนักเรียนชุมนุมห้องสมุด ในการสำรวจหนังสือที่ยังไม่ได้มีบัตรรายการ และจัดทำบัตรรายการ ห้องสมุดจัดหาโปรแกรมการสืบค้นข้อมูลเพื่อการดำเนินการเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว

ผลการดำเนินการ พบว่า ช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการ ห้องสมุดมีบัตรรายการเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ คาดว่าไม่เกินสามเดือนของการดำเนินการ ห้องสมุดจะมีบัตรรายการครบร้อยเปอร์เซ็นต์และสำหรับโปรแกรมการสืบค้นข้อมูล ทำให้เราสืบค้นข้อมูลมีความสะดวกรวดเร็ว มีความคล่องตัวในการให้บริการ

สรุปผลการทำเครื่องมือสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ จากการสังเกตการณ์
ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วม
ศึกษาค้นคว้า พบว่า การจัดทำบัตรรายการและลงข้อมูลบัตรรายการ เป็นไปตามเป้าหมายเกือบร้อย
เปอร์เซ็นต์ เป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาช่วยในการดำเนินการ ส่วน โปรแกรมการสืบค้นนั้นเป็นไปตาม
เป้าหมายของการดำเนินการ ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...เครื่องมือสืบค้น เป็นสิ่งที่เราต้องการเป็นอย่างมาก แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรใน
การจัดทำ เมื่อเรามีการศึกษาเรื่องนี้ เราก็ต้องระดมกำลังในการจัดทำเพื่อต้องการให้การบริการ
สะดวกมากขึ้น...”

(เดือนจิต. 21 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคงไม่สามารถจัดทำเครื่องมือสืบค้นได้รวดเร็วทันใจต้องอาศัย
นักเรียนมาช่วย คิดว่าต้องเสร็จแต่ต้องใช้เวลาสักหน่อย...”

(เกษร. 21 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...บัตรรายการตลอดจน โปรแกรมการใช้ห้องสมุดเป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการอยู่แล้ว
ขณะนี้เร่งการทำงานให้ถึงเป้าหมายเร็วขึ้น การจัดการให้การบริการห้องสมุดก็สะดวกขึ้น...”

(สาวิกา. 21 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...สมัยนี้มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า และคนส่วนใหญ่ก็ใช้เครื่องมือที่ทันสมัยอย่างเช่น
คอมพิวเตอร์ ความจริงแล้วเราอยากจะใช้ระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมด แต่เมื่อมีข้อแม้ เราก็ต้องทำ
ตามความสามารถของเรา หากในอนาคตเชื่อแน่ว่าห้องสมุดเราต้องเป็นห้องสมุดที่ทันสมัยที่สุด...”

(รัชนิวรรณ. 21 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศเป็นปัจจุบัน

การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศเป็นปัจจุบัน มีเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม
ที่ทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทของห้องสมุด ต้องมีหลักฐานการได้มา การยืม การจัดเก็บอย่าง
เป็นระบบ คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ใช้ระยะเวลาครั้งแรกของช่วงเวลาการดำเนินการวิจัยจัดทำ
ทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ โดยได้ดำเนินการดังนี้ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และสมาชิกชุมนุมห้องสมุด

ได้ช่วยกันระดมสรรพกำลัง ทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศทุกชนิด ที่มีอยู่ในห้องสมุดจนแล้วเสร็จ เรียบร้อยเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์

ผลการดำเนินกิจกรรมจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ พบว่าหลังจากที่คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และคณะสมาชิกชุมนุมห้องสมุด ได้ระดมการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์ทุกประเภท ทำให้ได้ทราบข้อมูลการได้มา ระยะเวลา ประเภท ชนิด ที่อยู่ของทรัพยากรสารสนเทศทุกชนิดอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความสะดวกในการตรวจสอบ ค้นหา ชี้แจง รายงาน

สรุปผลการจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ จากการสังเกตการณ์ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า การจัดทำทะเบียนดังกล่าว ทำให้ผู้ร่วมศึกษาได้ข้อมูลการได้มา ระยะเวลา ประเภท ชนิดและที่อยู่ของทรัพยากรสารสนเทศอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความสะดวกในการตรวจสอบ รายงานความเสียหาย หรือชำรุด อย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินกิจกรรมนี้ถือได้ว่าประสบความสำเร็จที่ดีในระดับที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง ดังข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...เรื่องสำคัญมากนี้ มีสิ่งที่เกี่ยวข้องอยู่ก็คือ คน ของและระบบ ถ้าการจัดการทั้งสามอย่างนี้บกพร่อง เรื่องนั้นก็ไม่ได้เช่นกัน เจ้าหน้าที่ทะเบียนห้องสมุดก็ทำงานได้สะดวกไม่ยุ่งเหยิง...”

(เดือนจิต. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...มีความสะดวกในการทำงานมากขึ้น รู้ว่าอะไรอยู่ตรงไหน อะไรหายไปก็สังเกตได้ง่ายขึ้น ตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว...”

(เกษร. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...มีระบบในการทำงานมาก อุปกรณ์ต่างๆ เป็นระบบ ตรวจสอบได้รวดเร็ว เป็นการวางแผนข้อมูลพื้นฐานที่ดี มีการตอบคำถามที่ง่ายขึ้นสำคัญมาก...”

(สาวิกา. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ทรัพยากรสารสนเทศในการทำทะเบียน เป็นการจัดหมวดหมู่วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ ให้อยู่ในระบบ ทำงานและวางแผนง่าย ตรวจสอบสะดวกรวดเร็ว...”

(รัชนิวรรณ. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันมีเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม คือ ความเป็นหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทและชนิดเดียวกันจัดไว้ในสัดส่วนเดียวกัน ระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรมคือตลอดช่วงแรกของการปฏิบัติการ โดยได้ดำเนินการ คือ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และสมาชิกชุมชนห้องสมุด ได้ระดมสรรพกำลัง ดำเนินการจัดหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายแสดงอย่างชัดเจน เป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม

ผลการดำเนินกิจกรรม การจัดหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน พบว่า การดำเนินการดังกล่าว ทำให้ทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ของห้องสมุดที่เคยกระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบ ก็ถูกจัดกระทำให้เป็นระเบียบเป็นหมวดหมู่เป็นประเภท เรียบร้อย สะดวกต่อการค้นหา และรวดเร็ว

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศจากการสังเกตการณ์ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ห้องสมุดมีหนังสือเป็นหมวดหมู่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน มีเครื่องมือสืบค้น เช่น บัตรรายการ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อการสืบค้นช่วยให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว อาจจะมีข้ออุปสรรคอีกเล็กน้อยคือ เครื่องมือทางเทคโนโลยียังมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...เรื่องสำคัญในการจัดห้องสมุดเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องทรัพยากรสารสนเทศซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ เพราะถ้าทรัพยากรสารสนเทศไม่สมบูรณ์และทันสมัย ผู้ใช้ก็ขาดความพึงพอใจ ถ้ามีการจัดหมวดหมู่ก็จะเกิดผลดีแก่ผู้ใช้และให้บริการ...”

(เดือนจิต. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ทางการศึกษาก็คือห้องสมุด ซึ่งเป็นแหล่งบริการ ถ้าเราไม่ใส่ใจความต้องการของผู้ใช้เราก็ไม่รู้ว่าจะจัดหนังสืออย่างไรให้ถูกใจผู้ใช้บริการ สิ่งที่สำคัญคู่กันก็คือบัตรรายการ หากมีหนังสือดี บัตรรายการสะดวก ผู้ใช้บริการก็พึงพอใจ เราก็ภูมิใจที่ได้ให้บริการที่ดี ผู้ใช้มีความสุข...”

(เกษร. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ระบบบริการของเราตอนนี้ดีขึ้นกว่าเก่ามาก เครื่องสื่บคั่นของเราสะดวกขึ้น ผู้ใช้บริการพึงพอใจในการใช้บริการ...”

(สาวิกา. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...เครื่องมือสื่บคั่นในการจัดหมวดหมู่ของเราเป็นรูปธรรม การให้บริการสะดวกมีหลักฐานชัดเจน ผู้ให้บริการมีความพอใจและทำงานง่ายขึ้น...”

(รัชนีวรรณ. 23 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม

การจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

การจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมเพื่อให้ห้องสมุดมีระบบการบริการที่ดี มีประสิทธิภาพ เป็นระบบตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการในช่วงสองสัปดาห์แรกของการดำเนินการวิจัย ใช้เวลาว่างจากคาบสอบ และหลังเลิกเรียน โดยการดำเนินการคือ ร่วมกันจัดระบบการให้บริการ เริ่มตั้งแต่การจัดเวลาให้บริการห้องสมุด จัดทำคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุดอำนวยความสะดวกในการยืม การส่งคืน การสื่บคั่นข้อมูลระบบต่างๆ จัดมุมอ่านหนังสือ นิทรรศการหนังสือที่น่าสนใจ แนะนำหนังสือที่ต้องอ่านและรู้จัก

ผลการดำเนินกิจกรรม ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า การให้บริการนั้นเป็นงานที่ต้องอาศัยความมีใจรักในงาน จึงจะดำเนินการไปด้วยดี และเท่าที่ได้ร่วมกันดำเนินการจัดรูปแบบในการให้บริการห้องสมุด ในด้านต่างๆ เช่น การจัดเวลาที่เหมาะสม การจัดคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุดอำนวยความสะดวกในการยืม การส่งคืน ความสะดวกในการสื่บคั่น จัดมุมหนังสือ แนะนำหนังสือที่น่าสนใจ ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ จากการสังเกตการณ์ดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ห้องสมุดมีการให้บริการในด้านต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้ผลเป็นที่น่าพอใจในการให้บริการในระดับหนึ่ง แต่ปัญหาและอุปสรรคที่มีในขณะการดำเนินการก็คือ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดมีภารกิจที่ต้องสอน ไม่สามารถให้บริการตลอดเวลาได้ อีกประการหนึ่งก็คือเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการยังไม่พอ แต่ก็สามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่งก็คือ การได้รับความร่วมมือจากสมาชิกชุมชนห้องสมุด ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...การจัดห้องสมุดเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อน ซึ่งผู้ที่มิไจรักในงานนี้เท่านั้นจึงจะสามารถสร้างความตระหนัก และสำนึกสาธารณะให้เกิดแก่นักเรียนได้เมื่อทุกคนมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีต่อการใช้ห้องสมุด ก็จะลดปัญหาต่างๆได้มากขึ้น...”

(เดือนจิต. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...แบบอย่างในความร่วมมือของคณะทำงานในห้องสมุดจะสะท้อนให้เห็นทั้งคณะครูและนักเรียนได้เป็นอย่างดี ถ้าเราได้ช่วยกันจัดระบบให้ดี เรียบร้อยเป็นระเบียบ ส่วนหนึ่งที่คนเราต้องเคารพในระบบและระเบียบ จะทำให้เราพัฒนาในการทำงานของเราได้ดี...”

(เกษร. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุดอย่างสมบูรณ์แบบ มีวิธีการหลายอย่าง คณะทำงานของเราเลือกใช้วิธีการที่สะดวกรวดเร็ว เรียบง่าย ให้การบริการแบบกัลยาณมิตร การประชาสัมพันธ์การใช้ห้องสมุดก็มีความสำคัญมากอย่างหนึ่งเช่นกัน...”

(สาวิกา. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ระบบห้องสมุดเราดี ทุกอย่างเป็นระบบหมวด สังกัดคณะทำงานสบายใจ การช่วยงานของนักเรียนก็ง่าย...”

(รัชนิวรรณ. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การดำเนินการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการดำเนินการจัดห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมคือดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการบริหารที่เอื้อต่อกิจกรรมในการเรียนการสอนทุกช่วงชั้น การจัดกิจกรรมที่เสริมการเรียนรู้ในโอกาสต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี การดำเนินการตลอดระยะเวลาช่วงแรกคือเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ การดำเนินการ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จัดทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับสาระหลักสูตร การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนทุกช่วงชั้น มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี

ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดที่ตรงกับสาระหลักสูตร สามารถจัดได้ตามงบประมาณที่ได้รับ แต่ก็เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่ง ส่วนการจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามพระราชดำริได้รับความร่วมมือด้วยดี และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ส่งเสริมให้นักเรียนผ่านช่วงชั้นในด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ และช่วงปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอีกด้วย

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการดำเนินการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จากการสังเกตการดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า ปัญหาอุปสรรคอยู่ที่งบประมาณบางส่วน อุปสรรคตรงนี้จะค่อยๆ น้อยลง และหมดไปในที่สุด ถือได้ว่า การดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...ถ้าเรามีหนังสือเพียงพอกับการให้บริการ มีการจัดระบบ และการให้การบริการอย่างน่าพึงพอใจ คนใช้บริการห้องสมุดมีความพอใจ หนังสือมีบริการตรงตามหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน ความสุขในผู้ให้บริการก็จะเกิดขึ้น...”

(เดือนจิต. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...การอ่านเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ที่ช่วยให้นักเรียนมีใจรักในการอ่าน คนอ่านหนังสือมาก ก็ได้รับความรู้มาก ซึ่งเป็นการจุดประกายความเป็นพหุสูตในอนาคต ถึงจะเหนื่อยในการจัดการ แต่ก็ทำอย่างเต็มใจ...”

(เกษร. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...เราถือว่าเป็นภารกิจหลักของเรา การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เอื้อต่อการจัดบริหารหลักสูตร ขณะนี้ภารกิจนี้ก็ดำเนินมาดีในระดับหนึ่ง...”

(สาวิกา. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...วัสดุอุปกรณ์ หนังสือในการจัดหาและการให้บริการ ถือว่าเป็นงานสำคัญของห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การบริการห้องสมุดที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่สำคัญในแหล่งเรียนรู้...”

(รัชনীวรรณ. 26 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีเป้าหมายของการจัดคือการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยดำเนินกิจกรรมเช่น ขอดนักอ่าน แนะนำหนังสือที่ผู้นำชอบอ่าน การประกวดขอดนักการอ่าน ฯลฯ มีการจัดมุมหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตร แนะนำหนังสืออ่านนอกเวลาประกอบการเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามอัชฌาศัย โดยการจัดมุมสงบ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามอัชฌาศัย คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าใช้เวลาสัปดาห์ที่สองของเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้ดำเนินการให้มีการประกวดขอดนักอ่าน จัดมุมหนังสือที่น่าสนใจ แนะนำหนังสือนอกเวลาทำให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดมากขึ้น

ผลการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย พบว่า หลังจากที่คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าว นักเรียนได้ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมสังเกตจากการเข้าห้องสมุด นักเรียนได้ใช้เวลาว่างในการเข้าห้องสมุดมากขึ้น มีความสนใจที่จะอ่านหนังสือมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความพอใจในระดับหนึ่ง

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย จากการสังเกตการดำเนินงานผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า การสรุปผลการบันทึกการประชุมปฏิบัติการส่งเสริม การสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า เมื่อห้องสมุดได้ดำเนินการส่งเสริม โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ที่นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุด ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...รูปแบบมาตรฐานที่เราได้ดำเนินการตามของห้องสมุดโดยทั่วไปแล้ว ก็มีความมั่นใจว่า การทำงานของคณะทำงานของเราจะเป็นการพัฒนาห้องสมุดที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างสมดุล...”

(เดือนจิต. 27 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...นักเรียนเมื่อก่อนเข้าห้องสมุดน้อยกว่าตอนนี้เพราะขาดสิ่งที่น่าสนใจ แต่ในช่วงระยะที่ห้องสมุดได้จัดกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยการอ่าน นักเรียนก็ให้ความสนใจ ใช้เวลาสำหรับการอ่านหนังสือมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีมากๆ...”

(เกษร. 27 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ถ้านักเรียนที่ให้ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าก็น่าดีใจมาก และเข้าห้องสมุดมากขึ้น สังเกตว่าเขาเข้าห้องสมุดแล้วมีความสุข...”

(สาวิกา. 27 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

“...ความสนใจในนักเรียนตอนนี้คืออ่านหนังสือมากขึ้น อาจเพราะว่า ห้องสมุดจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดึงดูดความสนใจ และตัวนักเรียนเองก็เห็นประโยชน์ในการอ่านหนังสือ เราดีใจที่นักเรียนสนใจ...”

(รัชนิวรรณ. 27 สิงหาคม 2553: สัมภาษณ์)

สรุปผลการพัฒนาในรอบที่ 1

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ

1.1.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ สังเกตและบันทึกการประชุมเห็นว่า การมีวิสัยทัศน์ก็เหมือนกับการตั้งเป้าหมาย หรือการวาดภาพอนาคตของการทำงานไว้ แล้วพยายามเดินไปถึงจุดนั้น เป็นการตั้งเป้าหมายที่ทำได้ ไม่ใช่การเพ้อฝัน

1.1.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล เห็นว่าการตั้งเป้าหมายในการทำงานเป็นการเริ่มต้นที่ดี

1.2 การจัดทำแผนงานโครงการ

1.2.1 ความเป็นของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุมเห็นว่า การวางแผนงานและโครงการ เป็นแม่บทของการทำงาน แต่ถ้าวางแผนแล้วไม่ทำ ก็เปล่าประโยชน์ ต้องหาเหตุผลเพราะสาเหตุอะไร แต่คิดว่าน่าจะดี

1.2.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า ต้องหาสาเหตุ และแก้ปัญหาของการไม่ทำตามแผนให้ได้ ไม่เช่นนั้นงานก็จะไปไม่ถึงจุดหมาย

1.3 การประเมินผลและการจัดทำรายงาน

1.3.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่างานทุกอย่างถ้าไม่มีการประเมินผล ก็ไม่รู้ว่าทำดีหรือไม่ดี ได้หรือไม่ได้ บรรลุผลหรือไม่ และการรายงานผลก็เป็นการบอกให้ผู้อื่นรู้ว่าเราทำได้แค่ไหน จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาอะไร ผลตอนนี้ก็ระดับหนึ่ง

1.3.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การทำงานในยุคปัจจุบัน ต้องมีการนำเสนอข้อมูล และผลการทำงาน เพราะหน่วยเหนือก็ต้องการเห็นผลการบริหาร

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

2.1 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพทันสมัย

2.1.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การให้บริการบริการห้องสมุดทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญมาก ห้องสมุดจะต้องจัดเตรียมสิ่งเหล่านี้ให้เพียงพอ และต้องสอดคล้องกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วงนี้ เราจัดได้แค่นี้ก็ถือว่าประสบความสำเร็จ แต่ยังไม่สูงสุด

2.1.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญมากที่จะทำให้ห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ค่อย ๆ ดำเนินการไปตามศักยภาพ

2.2 การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ

2.2.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า ได้ข้อมูลจริงจากผู้ใช้บริการ ทำให้การทำงานเป็นไปตามหลักของการจัด และเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ เป็นการดีที่เราู้ความต้องการของผู้ใช้บริการ

2.2.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การจัดหาทรัพยากรความเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ที่เราทำได้แค่นี้ถือว่าดีแล้ว

2.3 การทำเครื่องมือสืบค้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การจัดทำเครื่องมือสืบค้น เป็นการทำงานอย่างมีระบบ ส่งผลต่อการให้บริการอย่างยิ่ง แต่มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาอีก

2.3.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การทำงานที่เป็นระเบียบระบบ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว

2.4 การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศเป็นปัจจุบัน

2.4.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ เป็นการจัดระบบวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้รู้ที่มาที่ไป และสะดวกต่อการตรวจสอบ เป็นงานยุ่งยาก แต่เมื่อทำได้แล้ว ผู้ปฏิบัติงานก็คล่องตัวขึ้น

2.4.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ต้องมีระบบการได้มา การจัดเก็บ การให้บริการ พร้อมที่จะรับการตรวจสอบ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถของผู้ปฏิบัติงานปรับปรุงและพัฒนาไปเรื่อยๆ

2.5 การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

2.5.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ มีผลทำให้เกิดความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล สะดวกรวดเร็ว ผู้ใช้บริการพอใจ ถือว่าเป็นหัวใจของการจัดห้องสมุดที่เดียว ดีขึ้นเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์

2.5.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่าความสะดวกรวดเร็วและความพอใจของผู้ใช้บริการ เป็นศักยภาพของการบริหารงาน ทุกงานต้องพร้อม ตอนนี้ก็ใช้ได้

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม

3.1 การจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

3.1.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันหลายประการ สรุปอยู่ที่ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ที่สามารถใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ ดีใจที่ห้องสมุดเราดูดีขึ้นกว่าเดิมมาก

3.1.2 ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า งานใดๆ ก็ตามถ้าเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ แก้ไขปัญหาได้ถูกจุด ก็เรียกว่ามาถูกทางแล้ว ตอนนี้ดีขึ้นมาก

3.2 การดำเนินการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

3.2.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การจัดห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ นั้น ถ้ามองโดยภาพรวมก็คือการจัดให้บริการทุกอย่าง ตั้งแต่การบริหารจัดการ การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศการให้เพียงพอและ

สอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งการให้บริการ และส่งเสริมการอ่าน อยู่นี้เห็น้อย แต่ก็ดีใจที่เห็นนักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

3.2.2 ความเห็นผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า ความสมบูรณ์ของแหล่งเรียนรู้ เป็นการอำนวยความสะดวกเรื่องการเรียนรู้ ส่งผลให้เยาวชนรักการอ่าน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.3.1 ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกการประชุม

เห็นว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายนั้น เท่ากับเป็นการส่งเสริมความเจริญงอกงามทางปัญญาให้กับผู้เรียน ทำให้เยาวชนรักการอ่าน ผลจากการอ่านทำให้เกิดแนวคิดอย่างหลากหลาย

3.3.2 ความเห็นผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การจัดให้บริการอย่างหลากหลาย ส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมการเรียนรู้ ก็เป็นการปลูกฝังและเป็นการติดอาวุธทางปัญญาให้เยาวชน

จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า และผู้ให้ข้อมูล ในการดำเนินการทั่วไป ภาคสนาม ระยะเวลาที่ 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รวบรวมผลการศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้งานห้องสมุด จากการสังเกตพฤติกรรม บันทึกการประชุม และแบบสำรวจความคิดเห็นนักเรียน สามารถนำเสนอผลการดำเนินงานสนับสนุนเพิ่มเติมได้ตามข้อมูลดังต่อไปนี้

จากการสังเกตพฤติกรรม

ด้านการดำเนินการทั่วไป

ผลของการปฏิบัติ พบว่ามีความสนใจในเรื่องการพัฒนางานห้องสมุดมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นการพัฒนางาน มีการอาสาในการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุด มีความรับผิดชอบทำงานร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานมีความเสียสละในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการทำงานและให้ความร่วมมือในการพัฒนางาน และมีผลของการปฏิบัติบ้างในด้านความสนใจที่จะศึกษาสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุด ความสามารถที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ และมีความมั่นคงทางอารมณ์ในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ

ผลของการปฏิบัติ พบว่าทุกคนยึดนโยบายของโรงเรียน มีความต้องการในการพัฒนางาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน สร้างพันธกิจร่วมกัน ร่วมกับคณะทำงานวางแผนงาน โครงการมี

การดำเนินงานและร่วมกันสรุปตามแผนงานโครงการ มีการร่วมกันประเมินผลการทำงานและรายงานผู้บริหาร และมีผลของการปฏิบัติบ้างในด้านเปลี่ยนแปลงแนวคิด และการนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานต่อไป

การดำเนินงานด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ผลของการปฏิบัติ พบว่ามีการจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระบบและสอดคล้องกับหลักสูตร มีการจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ มีการจัดทำเครื่องมือสืบค้นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ มีการจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และมีการซ่อมบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี

การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม

ผลของการปฏิบัติ พบว่า มีการจัดบริการห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเก็บอย่างถูกต้องสวยงาม มีข้อเสนอแนะในการใช้ห้องสมุด มีการประเมินการให้บริการ มีการบริการที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน มีทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในโอกาสต่างๆ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีการจัดสัปดาห์ห้องสมุด มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนอ่านตามอักษย มีการจัดนิทรรศการห้องสมุด และมีผลของการปฏิบัติอยู่บ้างสำหรับเครื่องมือในการสืบค้น

สรุปผลการสังเกตของผู้ศึกษาค้นคว้า ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียนท่าศาลา ประสิทธิภาพ การดำเนินการทั่วไป การบริหารจัดการ การดำเนินการทรัพยากรสารสนเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม มีผลของการปฏิบัติในภาพรวมของการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ดี แสดงว่าผลการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิภาพ มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

ผลจากการบันทึกการประชุม

จากการสังเกตของผู้ศึกษาค้นคว้า พบว่า มีผลของการปฏิบัติของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าคือ มีความสนใจในระเบียบวาระการประชุม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ อาสาทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม และเคารพที่มติที่ประชุม ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อที่ประชุม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในการประชุม สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร

สรุปผลจากการสังเกตบันทึกการประชุม พบว่าในการประชุมปฏิบัติการของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิภาพ มีผลของการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งมีผลทำให้การปฏิบัติงานดีขึ้น

ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน

ด้านความต้องการทั่วไป ผลของการสำรวจ มีความคิด เห็นมากที่สุด ในทุกด้าน คือ ห้องสมุดสะอาดสวยงาม อุปกรณ์ต่างๆ จัดเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดโต๊ะเก้าอี้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเพียงพอ ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ มีหนังสือหลากหลายและเพียงพอับความต้องการ บรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า การจัดมุมที่น่าสนใจและดึงดูด อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างในห้องเพียงพอ มีระบบการบริการที่ดี มีระบบการสืบค้น ครุและเจ้าหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง

ด้านการบริหารจัดการ ผลของการสำรวจมีความคิดเห็น มากที่สุดในทุกด้าน คือ ห้องสมุดมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ชัดเจน มีโครงการพัฒนาห้องสมุด มีการจัดนิทรรศการ วารสาร ที่ทันต่อเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางโครงการ มีการประเมินโครงการและรายงานผล

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ผลของการสำรวจมีความคิดเห็น มากที่สุดในทุกด้าน คือ มีหนังสือครบทุกสาขาวิชา มีระบบหมวดหมู่หนังสือสะดวกต่อการสืบค้น มีชั้นวางและตู้หนังสือ จัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ มีการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต มีป้ายนิเทศ มีการแนะนำหนังสือใหม่ มีการจัดซ่อมบำรุงรักษา มีการบริการถ่ายเอกสาร

ด้านการให้บริการ ผลของการสำรวจมีความคิดเห็น มากที่สุดในทุกด้าน คือ ต้องการให้มีการจัดวางหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตร จัดหาหนังสือนอกเวลา มีการสำรวจความต้องการ ผู้ใช้บริการห้องสมุด เปิดบริการตลอดวันจันทร์ – ศุกร์ มีการแนะนำการใช้ห้องสมุด มีการจัด สัปดาห์ห้องสมุด มีนิทรรศการให้ความรู้ด้านต่างๆ มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลากหลาย มีการประกวด ขอดนักอ่านมีการจัดทำแบบสอบถามมีผู้รับความคิดเห็นระบบการบริการสะดวกรวดเร็วร่วม กิจกรรมกับหน่วยงานอื่นตามที่แจ้งมา มีการจัดบริการห้องสมุดทุกหมวดวิชา

สรุปผลจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา ในด้านความต้องการทั่วไป ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการให้บริการ มีระดับคุณภาพ มากที่สุด ทุกรายการ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ซึ่งจะมีผลทำให้ห้องสมุดเป็นแหล่ง เรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 (Action Research Spiral No.2)

จากการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา ในวงรอบที่ 1 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการประชุมสรุปเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระยะที่ 2 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2553 และได้เริ่มดำเนินการในวงรอบที่ 2 ตามกิจกรรมเดิม ช่วงระยะเวลา ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2554 มีผลการดำเนิน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ (โครงการพัฒนาโครงสร้างห้องสมุด) วงรอบที่ 2

การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ

การพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุด ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากร และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ได้นำประสบการณ์ และความคาดหวังมากลั่นกรองและหลอมรวมเพื่อเป็นเป้าหมายของการดำเนินงานห้องสมุดในอนาคต กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้มีการแสดงความคิดเห็น อภิปราย อีกครั้งหนึ่ง เพื่อเพิ่มเติมหรือปรับปรุงส่วนที่คิดว่าอาจจะบกพร่อง

ผลของการดำเนินการประชุมปรึกษา แสดงข้อคิดเห็น สรุปว่า วิสัยทัศน์และพันธกิจตามที่วางไว้ครั้งแรก คือ “ห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ให้การบริการอย่างมีประสิทธิภาพ” โดยมีพันธกิจร่วมกันคือ มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ จัดทรัพยากรสารสนเทศอย่างเพียงพอและทันสมัย ให้การบริการอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น ดีแล้วในช่วงระยะเวลาดำเนินการวิจัยปฏิบัติการ

สรุปผลด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จากการสังเกต การสัมภาษณ์และบันทึกการประชุม ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ถือว่าเป้าหมายที่วางไว้เป็นเป้าหมายที่ท้าทายผลในอนาคต และจะพยายามไปให้ถึงจุดหมาย พร้อมทั้งการปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะตามความเหมาะสมดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...วิสัยทัศน์ของห้องสมุดตอนนี้ คิดว่ามีวิสัยทัศน์ที่เราช่วยกันคิด จะเป็นแนวทางที่เราต้องช่วยกันไปให้ถึงจุดหมายปลายทางให้ได้ ถ้ามีอุปสรรค ก็แก้ไข...”

(เดือนจิต. 3 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...การเขียนวิสัยทัศน์ดีมาก ทำให้เรามีอุดมการณ์การทำงาน มีเป้าหมายที่ชัดเจนที่เราจะต้องเดินไปให้ถึง...”

(เกษร. 3 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...อนาคตคิดไว้ว่า วิสัยทัศน์ที่เราคิดกันในวันนี้ อาจจะมีการเปลี่ยนแปลง แต่เราก็คิดว่า เราช่วยกันวางเป้าหมายแล้ว...”

(สาวิกา. 3 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...เราได้งานละเอียดขึ้นก็เกิดจากการทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมความคิดทุกคน หลอมให้เป็นหนึ่งเดียว งานก็จะออกมาดี...”

(รัชนีวรรณ. 3 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การจัดทำแผนงาน โครงการ

การจัดทำแผนงานและโครงการ เป้าหมายเป็นไปตามที่วางไว้ครั้งแรกผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเพียงแต่ตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในวงรอบที่ 1

ผลการดำเนินตามแผนงานและโครงการ พบว่า เมื่อการดำเนินงานผ่านไปในช่วงเวลาแรก ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ พบจุดอ่อนจุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน คือเมื่อไม่มีโครงการ ก็ไม่มีเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงาน ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ก็ได้ร่วมกันวิเคราะห์ และสรุปข้อมูลและเตรียมการเพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดต่อไป

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุมผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ปรึกษา วิเคราะห์ สรุปข้อมูลการวางแผน และโครงการ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาและพัฒนาต่อไป ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...ทำงานแล้วก็รู้ว่ามีปัญหา ตัวปัญหาจะเป็นตัวบอกแนวทาง ปัญหาต่าง ๆ มีไว้ให้แก้ ถ้าแก้ได้ก็บรรลุผล หากงานก็ดี แก้ไขปัญหาได้งานก็ดี...”

(เดือนจิต. 5 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...แผนที่เราวางไว้ตอนนี้ โครงการที่เราช่วยกันคิด เป็นโครงการที่พัฒนางานห้องสมุดที่ดีในขณะนี้ เราช่วยกันทำโครงการของเราให้บรรลุผล ตอนนี้ก้าวหน้าแล้ว...”

(เกสร. 5 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...มาตรฐานการทำงานห้องสมุดเป็นมาตรฐาน พวกเราพยายามศึกษา และทำกิจกรรมทุกอย่างได้ดี คิดว่า มาตรฐานห้องสมุด โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษาที่ครั้งแรกอาจจะเริ่มต้นไม่ค่อยดี และก้าวแรกของเราก็มั่นคงแข็งแรง...”

(สาวิกา. 5 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...เริ่มทึศในกรท้งนกรก็คือแผนงน ถ้ไม่มีแผน ไม่มีโครงกร ก็จึเดินสะเปะสะปะ หกควมทงถูกไม่ได้...”

(รัชนีวรณ. 5 พฤศจิกยณ 2553 : สัมภษณั)

กรประเมินผลและกรจัดท้งรยงน

กรบริหกรจัดกรห้งสมุด ด้งนกรประเมินผลและกรจัดท้งรยงนกลุ่มผู้ร่วม ศึภษค้งนคว้ได้เก็บข้อมูล วิเครษท้งกรด้งนงนเพื่อดูข้อบกพร้ง และช้งนทงกรพัฒนฯ คณษผู้ ศึภษได้ใช้รบบกรประเมินท้งได้ด้งนกรไว้แล้ว ตรวจสอบกรด้งนกรอ้งนละเอียดเพื่อ กรสรูปผลสุดท้งเมือสร้งสร้งนกร

ผลกรด้งนกรกรกรประเมินผลและกรจัดท้งรยงน ได้ข้อสรูปว้คณษผู้ ศึภษค้งนคว้ มีรบบกรประเมินผลกรท้งนกรท้งครอบคลุมน้งน และรบบกรกรจัด รยงนอ้งนเป็นรบบรรมและพร้อมท้งจะสรูปรยงนเมือสร้งสร้งนกรด้งนงน

สรูปผลกรด้งนกรกรกรประเมินผลและกรจัดท้งรยงน จกกรส้งเกด กรสัมภษณั และบ้นทึกรกรประชม ผู้ร่วมศึภษค้งนคว้ ได้จัดเตรียมรบบกรประเมิน และ รบบกรกรจัดท้งรยงน กรมอภษนท้งนท้งกรปฏิบัติงน ตรวจสอบกรด้งนงนท้งนช้งนตอน อ้งนละเอียด เก็บรวบรวมข้อมูลอ้งนเป็นรบบ พร้อมท้งจะประเมินและรยงนเมือสร้งสร้งน กรด้งนงนด้งข้อมูลท้งได้จกกรสัมภษณัผู้ร่วมศึภษค้งนคว้

“...เรพร้งนช้งนตอนกรงน รู้เนวทงกรท้งนกรและจะพษยณ ไม่ให้มีข้อผิดพลด...”

(เต็อนจิต. 8 พฤศจิกยณ 2553 : สัมภษณั)

“...ประเมินตัวองเรกรท้งพร้อม และถึอว้เรกรได้ช้งนกันว้รบบไปอ้งนระม้ดระว้งแล้ว พษยณมอภษนท้งนท้งนช้งนกรเตรียมต่อผู้และแก้ช้งนปัญหา ด้งนช้งนปัญหาท้งจะหมดไป...”

(เกษร. 8 พฤศจิกยณ 2553 : สัมภษณั)

“...ย้งม้ช้งนท้งช้งนกรประเมินอ้งนงน รงเรยณ และช้งนนี้ท้งนเรกรไม่รู้ ข้อบกพร้ง ไม่รู้ว้จ้งนด้งนกรแก้ช้งนอะไรบ้งน กรก้งนกรรบบกรประเมินและท้งนกรสภษกรร้งนท้งนท้งนช้งนกรท้งนกร...”

(ส่ววิกฯ. 8 พฤศจิกยณ 2553 : สัมภษณั)

“...การตรวจสอบข้อบกพร่องโดยการประเมินเป็น ทำให้เห็นปัญหาที่ต้องแก้ไข และตัวที่ต้องการพัฒนา การประเมินที่ดีต้องอยู่ที่การประเมินด้วยการออกแบบ...”

(รัชนิวรรณ. 8 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

การจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพทันสมัยการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ตามที่วางเป้าหมายคือห้องสมุดต้องมีทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันสมัย ตรงตามหลักสูตร เป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและผู้สอนผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาของการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการ พบว่าทรัพยากรสารสนเทศ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่ยังหาเพิ่มเติมก็ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามเป้าหมาย เพราะข้อจำกัดของงบประมาณ ทรัพยากรสารสนเทศจะครบถ้วนสมบูรณ์ในอนาคต

ผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า การดำเนินการได้สนองความต้องการของผู้ใช้บริการในระดับหนึ่ง และมีความพร้อม ที่สามารถให้การบริการได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ดี

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันสมัยตรงหลักสูตร ตามความต้องการของครูและนักเรียน จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุม ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่าไม่สามารถจัดได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน แต่อยู่ในเกณฑ์ที่พอใจเพราะสามารถตอบสนองความต้องการผู้ใช้บริการได้ในระดับหนึ่งเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นเรื่องของการจัดหาหนังสือ วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ ถ้าจะให้พร้อมสมบูรณ์ต้องระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย ตอนนี้นงานออกมามีเท่านี้ ก็ภูมิใจและพอใจมาก...”

(เดือนจิต. 10 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...หนังสือมากขึ้นตอนนี้ ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหลักสูตร ตอบสนองความต้องการผู้ใช้บริการได้ดีทีเดียว ดังนั้นความสมบูรณ์ก็จะเกิด...”

(เกษร. 10 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ถ้าให้สมบูรณ์แบบในแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ก็ต้องมีอุปกรณ์สมบูรณ์แบบ นักเรียนสามารถค้นคว้าได้อย่างกว้างขวาง จุดนั้นไม่ไกลในอนาคต...”

(สาวิกา. 11 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...เจ้าหน้าที่ห้องสมุดต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือ วัสดุอุปกรณ์ครบถ้วน ตอนนี้เรามีที่ต้องการแล้ว ถึงไม่สมบูรณ์แต่พอใจ...”

(รัชนิวรรณ. 11 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ

การศึกษาค้นคว้า การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ นั้น มีเป้าหมายอยู่ที่ ต้องการทราบข้อมูล ความต้องการจำเป็น ของครูผู้สอน นักเรียน และการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น ในรอบที่สองของการดำเนินงาน ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ ร่วมปรึกษา วางแผนการให้บริการ ข้อบกพร่อง ปัญหาการให้บริการ

ผลการสำรวจความต้องการผู้ให้บริการ พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการในรอบที่ 1 แล้ว ได้ร่วมกันปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการผู้ให้บริการ

สรุปผลการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ จากการสังเกต การสัมภาษณ์และ บันทึกการประชุมผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ข้อมูลชัดเจน และได้ปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ให้ตรงตามความต้องการผู้ให้บริการ ในรอบที่สองนี้ คณะผู้ร่วมศึกษามีความมั่นใจว่าได้ดำเนินการถูกต้องทิศทางแล้ว ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...ในรอบแรก ก็ได้ข้อมูลชัดเจนดี ในรอบที่สองเราก็ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นมีอะไรที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี เราก็ปรับปรุงตามสถานการณ์ให้ดีขึ้นอีก...”

(เดือนจิต. 12 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...การบริหารจัดการดีขึ้นมาก เพราะเรารู้ความต้องการผู้ให้บริการชัดเจนขึ้น ถือว่าทีมงานของเราทำได้ดีขึ้นแล้ว...”

(เดือนเกษร. 12 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...การให้บริการคืองานของเรา การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นเรื่องของผู้อ่าน ดีใจที่เห็นนักเรียนมีความสนใจอ่านหนังสือที่เราพยายามจัดหาให้...”

(สาวิกา. 12 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ถือว่าดีขึ้นมา เห็นเด็กนักเรียน เขาสนใจ เราก็ยินดี เพราะนี่คือห้องสมุดที่ดีที่สุดที่เราสามารถจัดให้ได้ในขณะนี้...”

(รัชนีวรรณ. 12 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การทำเรื่องมือสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

การทำเรื่องมือสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ห้องสมุดมีบัตรรายการครบถ้วน มีโปรแกรมการสืบค้นข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการในระยะแรก ยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน แต่ในรอบที่สองที่ทำซ้ำ และเพิ่มเติมจากรอบแรก ทำให้การดำเนินงานด้านจัดทำบัตรรายการ และโปรแกรมการสืบค้นข้อมูลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินการ ห้องสมุดมีบัตรรายการร้อยเปอร์เซ็นต์ มีโปรแกรมการสืบค้นข้อมูลมีความสะดวกรวดเร็ว มีความคล่องตัวในการให้บริการยิ่งขึ้น

สรุปผลการทำเรื่องมือสืบค้นข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจากการสังเกตการสัมภาษณ์และบันทึกการประชุม พบว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ได้ผลเป็นที่น่าพอใจอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดทั่วไป ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...การมีบัตรรายการครบถ้วน และการนำเอาเครื่องทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ก็ยิ่งสมบูรณ์มากขึ้น...”

(เดือนจิต. 14 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...การมีเรื่องมือสืบค้น ทำให้การบริการห้องสมุดมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ง่ายต่อการดูแล การเก็บหนังสือ ...”

(เกษร. 14 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดใดๆ ก็ตาม ถ้าเรื่องมือสืบค้นยังไม่เรียบร้อย ความวุ่นวายต้องเกิดขึ้นแน่นอน หนังสือในห้องสมุดก็ไม่ใช่ระเบียบ ที่สำคัญ การดูแลยุ่งยากมาก...”

(สาวิกา. 14 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อก่อน เรื่องบัตรรายการต่าง ๆ ยังไม่ค่อยเป็นระบบ ขณะนี้ เริ่มเป็นระบบดีแล้ว การให้บริการก็สะดวก การจัดเก็บก็ง่าย การดูแลก็ง่าย ...”

(รัชนิวารณ. 14 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศเป็นปัจจุบัน

การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศเป็นปัจจุบัน มีเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมที่ทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทของห้องสมุด ต้องมีหลักฐานการได้มา การยืม การจัดเก็บอย่างเป็นระบบ คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการในรอบที่หนึ่งของการศึกษาค้นคว้า ได้ผลเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ จะมีบางส่วนที่ยังต้องสำรวจและดำเนินการต่อไปอีกเล็กน้อยเท่านั้น

ผลการดำเนินกิจกรรมจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและคณะสมาชิกชุมชนห้องสมุด หลังจากที่ได้ระดมการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์ทุกประเภทในรอบแรกแล้ว ก็ยังมีบางส่วนเท่านั้น ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ แต่ระยะเวลาในอนาคต สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นและสมบูรณ์ได้

สรุปผลการจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุมคณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า การจัดทำทะเบียนดังกล่าว ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทมีข้อมูลครบถ้วนเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ดี ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...การจัดบันทึกหลักฐานการได้มา อุปกรณ์ทุกอย่างในห้องสมุด ต้องรู้ที่มาที่ไป และสามารถตรวจสอบได้ ความจริงเราก็ทำอยู่แล้ว แต่ยังไม่เป็นระบบ ตอนนี้อคิดว่าได้แล้ว...”

(เดือนจิต. 16 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...วัสดุอุปกรณ์ในห้องสมุดถือว่าเป็นสมบัติของส่วนรวม เราทำหน้าที่ตรงนี้ก็ถือว่าเราต้องดูแลสมบัติเหล่านี้ การลงหลักฐานต่างๆ ถือว่าเป็นการจัดการที่ดีที่สุด...”

(เกษร. 16 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ขณะนี้เราสามารถตรวจสอบมาตรฐานการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีร่องรอยของการทำงาน ขณะนี้เราจัดระเบียบเรื่องนี้ดีที่สุด...”

(สาวิกา. 16 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ถ้าใครมาตรวจสอบการทำงานของทีมงานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ตอนนี้ เรามีหลักฐานพร้อม ให้ตรวจสอบได้...”

(รัชนิวรรณ. 16 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันมีเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม คือ ความเป็นหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทและชนิดเดียวกัน จัดไว้ในสัดส่วนเดียวกัน การดำเนินการในรอบแรก ส่งผลมาถึงการดำเนินการในรอบที่สอง ทำให้การดำเนินการง่ายขึ้น และเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

ผลการดำเนินกิจกรรม การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน พบว่า การดำเนินการดังกล่าวได้ผลเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง เพราะทำให้ทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ของห้องสมุดที่เคยกระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบ ก็ถูกจัดกระทำให้เป็นระเบียบเป็นหมวดหมู่เป็นประเภท เรียบร้อย สะดวกต่อการค้นหา และรวดเร็ว

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศในรอบที่สอง จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุมผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ห้องสมุดมีหนังสือเป็นหมวดหมู่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน มีเครื่องมือสืบค้น เช่น บัตรรายการ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อการสืบค้นช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว มีข้อที่ควรดำเนินการต่อไปก็คือการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพิ่มขึ้น ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...เรื่องทรัพยากรสารสนเทศไม่ว่าจะเป็นหนังสือสิ่งพิมพ์เป็นเรื่องสำคัญในการจัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพราะถ้าทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย ทำให้การเรียนการสอนพลอยล่าช้าไปด้วย ตอนนี้เราพอใจในระดับหนึ่งแล้ว...”

(เดือนจิต. 18 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ความเป็นระเบียบของห้องสมุด ความสมบูรณ์ของหนังสือ การให้บริการที่ดีเป็นสิ่งที่ปรารถนาของผู้ดำเนินการ เราพัฒนามาได้ในระดับที่เราพอใจแล้วและ ภูมิใจในระดับหนึ่ง..”

(เกษร. 18 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดของเราตอนนี้ ดูทุกอย่างเข้าที่เข้าทาง เป็นระเบียบเรียบร้อย วัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างเป็นหมวดหมู่ มีระเบียบดีกว่าแต่ก่อนมากทีเดียว...”

(สาวิกา. 18 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...เมื่ออุปกรณ์มีระเบียบ ดูก็ง่าย หายก็รู้ ดูก็งามตา เป็นผลจากที่พวกเราได้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ภูมิใจร่วมกัน ผลประโยชน์ทั้งหมดอยู่ที่นักเรียน ครู อาจารย์ เราภูมิใจที่ทำได้ถึงจุดนี้...”

(รัชนิวรรณ. 18 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม

การจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

การจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมเพื่อให้ห้องสมุดมีระบบการบริการที่ดี มีประสิทธิภาพ เป็นระบบตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน ตามที่คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการในรอบที่หนึ่งของการวิจัย มีการพัฒนาขึ้นในช่วงที่สองอย่างเป็นที่น่าพอใจ การจัดระบบการให้บริการห้องสมุด การจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด อำนวยความสะดวกในการยืม การส่งคืน การสืบค้นข้อมูลระบบต่างๆ จัดมุมอ่านหนังสือ นิทรรศการหนังสือที่น่าสนใจ แนะนำหนังสือที่ต้องอ่านและรู้จักมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น

ผลการดำเนินกิจกรรมในรอบที่สอง ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่า การให้บริการห้องสมุด ในด้านต่างๆ เช่นการจัดเวลาที่เหมาะสม การจัดคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด อำนวยความสะดวกในการยืม การส่งคืน อำนวยความสะดวกในการสืบค้น จัดมุมหนังสือ แนะนำหนังสือที่น่าสนใจได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และผู้ใช้บริการก็พอใจในระดับหนึ่ง

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การดำเนินการด้านจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ในด้านต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุม ของคณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า พบว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจในการให้บริการในระดับหนึ่งแต่ปัญหาและอุปสรรคที่มีในระยะแรกก็สามารถแก้ไขได้ คือการสับเปลี่ยนเวลาในการให้บริการห้องสมุด ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...การสร้างความสะดวก และสำนึกสาธารณะให้เกิดแก่นักเรียนได้เมื่อทุกคนมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีต่อการใช้ห้องสมุด ภาระงานในห้องสมุดของเราก็เบาลงขณะนี้การดูแลสบายขึ้นกว่าแต่ก่อน...”

(เดือนจิต. 20 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ปัญหาและอุปสรรคจะมีในการทำงานทุกอย่าง แต่ถ้าคณะทำงานมีความร่วมมือก็จะสะท้อนให้เห็นทั้งคณะครูและนักเรียนได้เป็นอย่างดี เราพยายามวางระบบที่ให้เกิดขึ้น เมื่อระบบดีแล้วคนก็จะเดินตามระบบเอง...”

(เกษร. 20 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...งานบริการห้องสมุดถือว่าเป็นสุดยอดในการสร้างความประทับใจให้กับผู้ใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนและผู้ให้บริการ นอกเหนือจากความสะดวกด้านอื่นๆ ระบบการให้บริการมีประสิทธิภาพ หมายถึงทุกอย่างสมบูรณ์ สะดวก รวดเร็ว...”

(สาวิกา. 20 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ทีมทำงานของเราพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ระบบการให้บริการห้องสมุดมีประสิทธิภาพ เป็นที่พอใจของผู้ใช้บริการซึ่งหมายถึงนักเรียนเป็นส่วนมาก ตอนนี้เราพอใจแล้ว...”

(รัชนิวรรณ. 20 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การดำเนินการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการดำเนินการจัดห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ยังคงมีเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมคือดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับสาระหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการบริหารที่เอื้อต่อกิจกรรมในการเรียนการสอนทุกช่วงชั้น การจัดกิจกรรมที่เสริมการเรียนรู้ในโอกาสต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี รูปแบบในรอบที่สองดำเนินไปเหมือนรอบแรก

ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดที่ตรงกับสาระหลักสูตร สามารถจัดได้ตามงบประมาณที่ได้รับ แต่ก็เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่ง ส่วนการจัดกิจกรรมอื่นๆ ก็พยายามเสริมขึ้นในรอบที่สอง และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ กิจกรรมต่างๆ ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการดำเนินการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จากการสังเกตการสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุม คณะผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ข้อสรุปเป็นที่น่าพอใจ ปัญหาอุปสรรคที่พบบางส่วน เช่น งบประมาณ ต้องค่อยเป็นไปเป็นระยะๆ ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...ห้องสมุดถือเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญา ถ้าเรามีหนังสือเพียงพอกับการให้บริการ มีการจัดระบบ และการให้บริการเป็นที่พึงพอใจ คนใช้บริการห้องสมุดมีความพอใจ เรา ผู้ปฏิบัติงานก็มีความสุขที่ได้บริการ...”

(เดือนจิต, 22 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดของเราได้มาตรฐาน ใกล้เคียงกับวิสัยทัศน์ที่เราวางไว้ แต่ผลที่ยิ่งใหญ่คือ เราส่งเสริมให้นักเรียนของเรามีนิสัยได้รักการอ่านมีความสุขที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุด...”

(เกษร, 22 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ทำอย่างไรที่นักเรียนจะรักการอ่าน ทีมงานก็จะหาวิธีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น การจัดหาหนังสือตลอดจนจัดให้มีอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาความรู้ เป็นสิ่งสำคัญสำคัญที่จะ ส่งเสริมการเรียนรู้...”

(สาวิกา, 22 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ขณะนี้ ทีมงานพวกเราจัดหนังสือสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน สอดคล้อง กับโครงสร้างหลักสูตร และตรงตามความต้องการของนักเรียน มีอินเทอร์เน็ตเพียงพอสำหรับการค้นคว้า น่าจะดีแล้วตอนนี้...”

(รัชนิวรรณ, 22 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีเป้าหมายของการจัด คือการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยดำเนินกิจกรรม เช่น ยอดนักอ่าน แนะนำหนังสือที่ ผู้นำชอบอ่าน การประกวดยอดนักการอ่าน ฯลฯ มีการจัดมุมหนังสือที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตาม หลักสูตร แนะนำหนังสืออ่านนอกเวลาประกอบการเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ ศึกษาค้นคว้าตามอัธยาศัย โดยการจัดมุมสงบ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามอัธยาศัย คณะผู้ ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการต่อจากที่ว่างงานไว้ตั้งแต่รอบแรก และเป็นไปตามเป้าหมายทุกอย่าง

ผลการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ในระยะที่สอง คณะ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินกิจกรรมเหมือนรอบแรก นักเรียนได้ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมสังเกต จากการเข้าห้องสมุด นักเรียนได้ใช้เวลาว่างในการเข้าห้องสมุดมากขึ้น มีความสนใจที่จะอ่าน หนังสือมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความพอใจในระดับหนึ่ง

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกการประชุม พบว่า ห้องสมุดได้ดำเนินการส่งเสริม โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจเช่นระยะแรก นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุดมากขึ้น ดังข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า

“...มาตรฐานของห้องสมุดของเราได้พัฒนาขึ้นจากแต่ก่อนมาก คิดว่าเรามีความมั่นใจที่เราช่วยกันทำงานจนกระทั่งการพัฒนาห้องสมุดสามารถที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์แบบที่สุด...”

(เดือนจิต. 24 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ปัญหานักเรียนไม่ค่อยเข้าห้องสมุด ได้มีวิธีการที่ช่วยการอ่านนักเรียนก็ให้ความสนใจ ใช้เวลาสำหรับการอ่านหนังสือมากขึ้น มีอินเตอร์เน็ตที่สะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ ผลดีก็ได้กับตัวนักเรียนเอง เราพอใจมาก...”

(เกษร. 24 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...สังเกตว่านักเรียนเขามีความตระหนักในการค้นคว้าหาความรู้ จากห้องสมุด เราก็จัดบริการให้ดีที่สุดเท่าที่ทรัพยากรของเรามีอยู่ ตอนนี้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือมากขึ้นและเข้ามาค้นคว้าความรู้จากห้องสมุดมากขึ้น...”

(สาวิกา. 24 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน ก็มีแนวปฏิบัติเหมือนกัน การค้นคว้าหาความรู้เป็นเรื่องที่ทุกคนต้องใส่ใจ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกรักเรียนของนักเรียนแต่ละคน ว่าเขาก็ต้องมาหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด ซึ่งขณะนี้ทีมงานได้จัดหาและบริการให้กับนักเรียน...”

(รัชนิวรรณ. 24 พฤศจิกายน 2553 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. ด้านการบริหารจัดการ

การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า วิสัยทัศน์เรามีแล้ว เรามีเป้าหมายการทำงาน การทำงานเป็นภาระของการที่จะต้องเดินไปให้ถึง เราต้องทำให้สำเร็จให้ได้

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า ทีมทำงานมีแนวทางในการทำงานที่ถูกต้อง ถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีแล้ว
การจัดทำแผนงาน โครงการ

1. ความเห็นของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า เราดำเนินงานตามแผนและโครงการ น่าจะเป็นแนวทางที่ดีสำหรับคณะทำงานของเรา จะรู้ผลก็ตอนจบโครงการว่าดีหรือไม่ดี

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การทำงานห้องสมุดไม่ใช่เรื่องยากแต่เป็นเรื่องละเอียด ถ้าทำตามแผนก็ถือว่าสำเร็จไปแล้วเกินครึ่ง

การประเมินผลและการจัดทำรายงาน

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า เราประเมินผลเพื่อดูข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรค ผลการประเมินงานของเราตอนนี้เราพอใจ แต่ถ้าให้ดีกว่านี้ก็ต้องอีกระดับหนึ่ง

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม ถ้าไม่ประเมินก็ไม่เห็นการเปลี่ยนแปลง ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงของการพัฒนา

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

เห็นว่า การพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีการพัฒนาเป็นที่น่าพอใจ
การสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุม

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การจัดหาทรัพยากรห้องสมุดดำเนินการได้ดีตามศักยภาพและมีความเหมาะสม

การทำเครื่องมือสืบค้นอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า เราได้ดำเนินการตามมาตรฐานห้องสมุด เมื่อมีมาตรฐานก็คิดว่า มีประสิทธิภาพ

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การสืบค้นข้อมูลที่รวดเร็วเป็นข้อบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน คณะทำงานทำเหมาะสมดีแล้ว

การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศเป็นปัจจุบัน

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุม เห็นว่า การจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ เป็นการจักระบบวัสดุ ครุภัณฑ์ให้ผู้ที่มาที่ไป เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการตรวจสอบ การดำเนินงานดีมากระดับหนึ่ง

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การพัฒนาเป็นสิ่งที่ต้องทำเรื่อย ไม่หยุด เพราะงานก็จะต้องพัฒนาตามไปด้วย การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า การจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ มีผลทำให้เกิดความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล สะดวกรวดเร็ว ผู้ใช้บริการพอใจ ก็ถือว่าเราดำเนินการไปประสบความสำเร็จแล้ว

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า ความสะดวกรวดเร็วและความพอใจของผู้ใช้บริการ เป็นศักยภาพของการดำเนินงาน

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม

การจัดบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า การจัดบริการห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพนั้น สรุปลงอยู่ที่ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เราพอใจที่สุดในขณะนี้

2. ความเห็นของผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า ห้องสมุดของเราได้มาตรฐานแล้วในขณะนี้ แต่ต้องพัฒนาต่อไป การดำเนินการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการบันทึกการประชุมเห็นว่า การจัดห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ นั่น คือการจัดให้บริการทุกอย่าง

ตั้งแต่การบริการจัดการ การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศการให้เพียงพอและสอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งการให้การบริการด้วย ใจในขณะนี้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

2. ความเห็นผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า ความสมบูรณ์ของแหล่งเรียนรู้ เป็นการอำนวยความสะดวกเรื่องการเรียนรู้ ช่วยในเรื่องการจัดการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

1. ความเห็นของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกการประชุมเห็นว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลายนั้น เท่ากับเป็นการส่งเสริมความเจริญงอกงามทางปัญญาให้กับผู้เรียน ทำให้เยาวชนรักการอ่าน ผลจากการอ่านทำให้เกิดแนวคิดอย่างหลากหลาย

2. ความเห็นผู้ให้ข้อมูล

เห็นว่า การจัดทำบริการอย่างหลากหลาย ส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมการเรียนรู้ ก็เป็นการปลูกฝังและเป็นการติดอาวุธทางปัญญาให้เยาวชน ห้องสมุดต้องเป็นหลัก และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ผู้ให้ข้อมูล ในการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภาคสนามในระยะที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้รวบรวมผลการศึกษาค้นคว้าการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จากผลการสังเกตพฤติกรรม บันทึกการประชุม และผลจากการสำรวจความคิดเห็นนักเรียน สามารถนำเสนอสนับสนุนผลการดำเนินงานตามข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

จากการสังเกตพฤติกรรม

ด้านการดำเนินการทั่วไป

ผลของการปฏิบัติ พบว่ามีความสนใจในเรื่องการพัฒนางานห้องสมุดมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นการพัฒนางาน มีการอาสาในการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดมีความรับผิดชอบทำงานร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางาน มีความเสียสละในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการทำงานและให้ความร่วมมือในการพัฒนางาน และมีผลของการปฏิบัติบ้างในด้านความสนใจที่จะศึกษาสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานห้องสมุด ความสามารถที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ และมีความมั่นคงทางอารมณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ

ผลของการปฏิบัติ พบว่าทุกคนยึดนโยบายของโรงเรียน มีความต้องการในการพัฒนางาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน สร้างพันธกิจร่วมกัน ร่วมกับคณะทำงานวางแผนงาน โครงการ

มีการดำเนินงานและร่วมกันสรุปตามแผนงานโครงการ มีการร่วมกันประเมินผลการทำงานและรายงานผู้บริหาร และมีผลของการปฏิบัติบ้างในด้านเปลี่ยนแปลงแนวคิด และการนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานต่อไป

การดำเนินงานด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ผลของการปฏิบัติ พบว่า มีการจัดทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระบบ และสอดคล้องกับหลักสูตร มีการจัดทำทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศ มีการจัดทำเครื่องมือสืบค้นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ มีการจัดทำหมวดหมู่และเครื่องมือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และมีการซ่อมบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี

การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม

ผลของการปฏิบัติ พบว่า มีการจัดบริการห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเก็บอย่างถูกต้องสวยงาม มีข้อเสนอแนะในการใช้ห้องสมุด มีการประเมินการให้บริการ มีการบริการที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน มีทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในโอกาสต่างๆ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีการจัดสัปดาห์ห้องสมุด มีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านตามอรรถาษัย มีการจัดนิทรรศการห้องสมุด และมีผลของการปฏิบัติอยู่บ้างสำหรับเครื่องมือในการสืบค้น

สรุปผลการสังเกตของผู้ศึกษาค้นคว้า ในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา การดำเนินการทั่วไป การบริหารจัดการ การดำเนินการทรัพยากรสารสนเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรม มีผลของการปฏิบัติในภาพรวมของการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ดี แสดงว่าผลการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดในโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

ผลจากการบันทึกการประชุม

จากการสังเกตของผู้ศึกษาค้นคว้า พบว่ามีผลของการปฏิบัติของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า คือ มีความสนใจในระเบียบวาระการประชุม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ อาสาทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม และเคารพที่มติที่ประชุม ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อที่ประชุมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในการประชุม สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร

สรุปผลจากการสังเกตบันทึกการประชุม พบว่าในการประชุมปฏิบัติการของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ในการพัฒนาห้องสมุดในโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา มีผลของการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งมีผลทำให้การปฏิบัติงานดีขึ้น

ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน

ด้านความต้องการทั่วไป ผลของการสำรวจ มีความคิดเห็นมากที่สุดในทุกด้าน คือ ห้องสมุดสะอาดสวยงาม อุปกรณ์ต่างๆ จัดเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดโต๊ะเก้าอี้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเพียงพอ ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ มีหนังสือหลากหลายและเพียงพอับความต้องการ บรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า การจัดมุมที่น่าสนใจและดึงดูด อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างในห้องเพียงพอ มีระบบการบริการที่ดี มีระบบการสืบค้น ครุและเจ้าหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง

ด้านการบริหารจัดการ ผลของการสำรวจมีความคิดเห็น มากที่สุดในทุกด้าน คือ ห้องสมุดมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ชัดเจน มีโครงการพัฒนาห้องสมุด มีการจัดนิทรรศการ วารสาร ที่ทันต่อเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางโครงการ มีการประเมินโครงการและรายงานผล

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ผลของการสำรวจมีความคิดเห็น มากที่สุดในทุกด้าน คือ มีหนังสือหลากหลายและเพียงพอับจำนวนนักเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อมัลติมีเดีย ครบทุกสาขาวิชา มีระบบหมวดหมู่หนังสือสะดวกต่อการสืบค้น มีชั้นวางและตู้หนังสือจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ มีการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต มีสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีป้ายนิเทศ มีการแนะนำหนังสือใหม่ มีการจัดซ่อมบำรุงรักษา มีการบริการถ่ายเอกสาร

ด้านการให้บริการ ผลของการสำรวจมีความคิดเห็น มากที่สุดในทุกด้าน คือ ต้องการให้มีการจัดหาหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตร จัดหาหนังสือนอกเวลา มีการสำรวจความต้องการผู้ใช้บริการห้องสมุด เปิดบริการตลอดวันจันทร์ - ศุกร์ มีการแนะนำการใช้ห้องสมุด มีการจัดสัปดาห์ห้องสมุด มีนิทรรศการให้ความรู้ด้านต่างๆ มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลากหลาย มีการประกวดขยอคนักอ่าน มีการจัดทำแบบสอบถาม มีผู้รับความคิดเห็น ระบบการบริการสะดวก รวดเร็ว ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานอื่นตามที่แจ้งมา มีการจัดบริการห้องสมุดทุกหมวดวิชา

สรุปผลจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุด โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา ในด้านความต้องการทั่วไป ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการให้บริการ มีระดับคุณภาพ มากที่สุด ทุกรายการ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาห้องสมุด โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ซึ่งจะมีผลทำให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ